

Nakładem Podhal. Spółki Wydawniczej w N. Targu. „Gazeta Podhalańska“ wychodzi na każdą niedzielę

Nr. telefonu 10.

Adres redakcji: Nowy Targ. GIMNAZJUM, administracji: RYNEK 4. I. p. — Rękopisów nie zwraza się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagających odp., należy dołączyć markę na odpow.

Cena pojedynczego numeru 15 groszy.

Prenumerata kosztuje kwartalnie w Polsce 1:50 złotych. — W Ameryce rocznie 2 dolary. — Ogłoszenia według umowy z Administracją. Reklamacje (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej.

Konto czek. P. K. O. 151.902.

Redakcja przy sposobności świąt Wielkanocnych zasyła Swym Czytelnikom najserdeczniejsze życzenia „Wesołego Alleluja!“

Na Zmartwychwstanie.

Zmartwychwstanie jest powszechnem prawem. Ziemia corocznie po okresie zimowym okrywa się znów zieloną szatą. Narody, osądzone już na śmierć, wracają do pełnej twórczości i zadziwiają swą dzielnością całe otoczenie.

Tak było z Polską. Sąsiedni cesarze zmówili się, aby Polską się podzielić, jej imię wymazać z karty światowej, jej ludność wynarodowić — sto lat trwało prześladowanie i gnębienie wszystkiego, co polskie. Każde pokolenie zrywało się do powstań, aby przynajmniej krwią świadczyć przed światem, że jeszcze Polska nie zginęła. Ale niewola wżerała się coraz głębiej w duszę narodową, już ostatnie pokolenie myślało spokojnie o współżyciu z zaborcami, aż wybuchła wojna światowa, w której Opatrzność Boska wzbudziła Polskę do nowego życia państwowego.

Już siódmy raz Zmartwychwstanie Pańskie obchodzić będziemy w wolnej Ojczyźnie. Przeszliśmy już ciężki okres krzepnięcia po grobowym osłabieniu; ustaliliśmy pieniądź; bierzemy się do gospodarki państwowej, mamy wszystkie znaki, że dalszy nasz rozwój będzie coraz pomyślniejszy.

Głębsze znaczenie tej tajemnicy przyniósł na świat Chrystus Pan, który się ofiarował na mękę i śmierć za swą naukę, aby dnia trzeciego zmartwychwstać. Jego przykład jest zapowiedzią i zadatkiem naszego osobistego zmartwychwstania podwójnego, naprzód duchowego, a kiedyś także cielesnego. Zmartwychwstanie duchowe, czy jednostki czy całego narodu zdobywa sobie coraz lepszą i pełniejszą podstawę. Dziś, kiedy powszechne narzekanie na zamęt, zepsucie, zwyrodnienie powojenne, trzeba sobie przy uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego przypomnieć i głęboko zastanowić się nad sposobami osobistego duchowego zmartwychwstania.

Dopóki jednostki nie wyrobią się, dotąd ani marzyć nie można, aby całość mogła być doskonała. Mamy dziś masę reformatorów, którzy wszystkich naprawiają — bezskutecznie, bo aby świat zmienić, trzeba zmienić siebie. Gdy każdy sam będzie pracował nad sobą, aby wyrobić się na dzielny wzniosły charakter, wtedy całe społeczeństwo będzie wzorowe.

Jeżeli nasz naród nie chce doznać strasznej załamania, musimy podnosić się z codziennej szarzyzny — z pochyłości, po której się wciąż staczamy, rozumnym wysiłkiem dźwigajmy się jeszcze wyżej — gdy życie obdziera nam pióra ze skrzydeł, które odpadają, niech rozmyślanie w takie uroczystości znów te skrzydła podnosi do podniebnych lotów.

Polska twórczość duchowa jest jedną z naj-

wyższych na świecie, niech każde święta dla nas będą przypomnieniem, że Polakiem być, to żyć szlachetnie i wznosie.

O szkole rolniczą na Podhalu.

W Zarządzie Głównym Związku Podhalań zaciągnęliśmy następujących informacji: Zarząd Główny Związku, korzystając z pobytu ministra rolnictwa p. Janickiego w Krakowie postarał się przypomnieć najwyższym władzom polskim, piekącą i wiecznie aktualną sprawę szkoły rolniczej na Podhalu. Sprawę tę przedstawiła na specjalnej audjencji p. Min. Janickiemu Delegacja Związku w osobach prezesa Zachemskiego i sekretarza Dra Kipy.

Delegaci przedstawili ministrowi starania, jakie Podhale od lat 20 czyniło w sprawie tej szkoły, jej potrzeby i t. d. Minister oświadczył delegacji, że sprawa szkoły rolniczej na Podhalu w Ministerstwie rolnictwa obecnie bardzo przychylnie będzie rozpatrywana. — Dotąd jednak od dołu, od czynników samorządowych miejscowych żadna konkretna propozycja nie wpłynęła do Ministerstwa w formie nadającej się do doraźnego przystąpienia do organizacji szkoły i wstawienia odpowiednich kwot do budżetu. Ostatnimi czasy wpłynęła wprawdzie do Województwa Krakowskiego odpowiednio pismo z Wydziału Powiatowego w Nowym Targu i dopiero teraz władze nadadzą sprawie tok właściwy.

Postawiono wprawdzie wniosek o założenie

tej szkoły przed około 2 lata. Sprawa niestety utknęła, gdyż niestety Rada miasta Nowego Targu nie udzieliła województwu krakowskiemu żądanych wyjaśnień w sprawie świadczeń na rzecz szkoły w naturze, a to głównie w sprawie gruntów pod szkołę i kwestji oświetlenia i t. p. Ostatecznie to odkrycie jest dla Podhala wprost rewelacyjne.

Obecnie jednak, jeśli Podhale chce najrychlej szkołę rolniczą uzyskać, muszą zamiejscowe czynniki okazać możliwie najwięcej gotowości do ofiar i świadczeń. Rada powiatowa, umieszczając kwotę 50 000 zł. na ten cel, początek już uczyniła. Musi z kolei oświadczyć się także w drodze uchwały Rada miejska w Nowym Targu, o ile chce, by ta szkoła była na miejscu, pod jakimi warunkami odpowiednią ilość gruntów odstępuje na rzecz szkoły. — Wreszcie wszystkie czynniki miejscowe muszą stanowczo zdecydować się na to, czy szkoła ma być własnością państwa, czy też powiatu Nowotarskiego, z tem jednak, że państwo poniesie większość wydatków, zwłaszcza osobowych na organizację i utrzymanie tejże.

Widać, jak dotąd zawiniono niestety nie u góry, lecz na miejscu. Należałoby tę winę naprawić i pospieszyć rządowi w konkretnej formie przedstawić plan szkoły, gotowość świadczeń w naturze ze strony miejscowych czynników, tylko w tym wypadku Rząd, wiedząc, wiele się od niego w gotówce żąda, może przyjść nam z pomocą.

Na Wielki Tydzień.

Słońce już utonęło za dalekimi wzgórzami, tylko płomień purpury oblewały jeszcze Gólgotę niby szarą szkarłatną, kiedy konwój pogrzebowy z nabalsamowanym ciałem Zbawiciela spuszczał się ze wzgórza i podążał w kierunku północno-wschodnim, do ogrodu Józefa, gdzie wśród rozkwitłej przyrody wiosennej przygotowano wspianą, zaciszny grobowiec. Posuwał się powoli, uroczyście, ale jakże dziwnie, a zarazem bolesne sprawiał wrażenie. Nie ciągnęły za nim rzesze, które Chrystus za życia karcił Chlebem żywota, za które oddał życie, wylał ostatnią kroplę krwi na haniebnym drzewie krzyża. Nie poprzedzały zwłok najdroższych światła i pochodnie, nie rozelkały się osierocone, żalobne śpiewy i płacze... Za ciałem umęczonego Zbawcy niesionem na ramionach Jana, Józefa z Arymatei

i Nikodema, następowała tylko Matka Bolesna zatopiona w cichych łzach rezygnacji w otoczeniu kilku pobożnych niewiast. Wśród ciszy i pustki wieczoru poprzedzającego szabat złożono Jezusa w uroczym ogrodzie. Po spełnieniu świętego dzieła, szczupły orszak pogrzebowy ze łzami i bólem rozszedł się cicho do domów.

Ciało Najświętsze spoczęło w ciemnym grobie, a dusza przeniosła się do milionów, które od tysięcy lat oczekiwały jej w mrocznej otchłani z niewypowiedzianem utęsknieniem...

* * *

Nad światem rozsnuła się śliczna noc wiosenna. Hen na dalekim wschodzie z za palmowych gajów wychyliła się srebrna tarcza księżycy i zeglując spokojnie po bezkresnych przestworzach, zalewała ogród mistyczną poświatą. Rozmarzona cisza wieczorna ukołysała do snu całą przyrodę. Cyprysy i palmy utonęły w głębokiej zadumie.

Do sprawy tej jeszcze powróćmy. Z innych spraw poruszono jeszcze sprawę melioracji rolnych na Podhalu, zaprowadzenia kultur w kliny, wreszcie pomocy na rzecz „Gazety Podhalańskiej”. W końcu delegacja wyraziła żal, że plan podróży ministra nie objął stale zapomnianego powiatu Nowotarskiego i Spisko—Orawskiego. Minister też przyrzekł wkrótce, choć doraźnie i przy Innej okazji, że sprawami rolnymi Podhala się bliżej zaznajomić.

Jeszcze w sprawie melioracji.

Ponieważ z różnych stron — i z Podhala i skądinąd — zapytywano mnie o przebieg i stan akcji melioracyjnej, wszczętej przez Związek Podhalański, dlatego, uważałem za stosowne zwrócić się do sekretariatu Zarządu Głównego tegoż Związku, by tam zaczerpnąć wszelkich w tym kierunku informacji.

Sekretarz Zarządu Gł. i równocześnie inicjator tej sprawy na ostatnim Zjeździe Podhalański p. Dr. Stan. Kipta oświadczył z góry, że kwestja melioracyjna jest na dobrej drodze i przypuszcza należy, że usiłowania i starania Zw. Podh. przyniosą tu wyniki dodatnie. W rozmowie ze mną p. Dr. Kipta szczególnie podkreślał niemale zainteresowanie się tą ważną sprawą tak władz państwowych, jak i samorządowych, co winny wziąć pod uwagę odpowiednie czynniki miejscowe. Na

dowód tego przedłożył mi pismo Tymczasowego Wydziału Samorządowego we Lwowie, nadesłane ostatnio Zarządowi Gł. Związku, które poniżej w całości przytaczam: Na podanie Zarządu z dnia 2 stycznia 1925 r. wniesione do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, a odstąpione pismem z dnia 13 lutego 1925. Nr. 105 R. V. Tymczasowemu Wydziałowi Samorządowemu do merytorycznego załatwienia, oznajmiamy, że Tymczasowy Wydział Samorządowy gotów jest wziąć pod przychylną rozważę sprawę delegowania na koszt funduszu krajowego specjalisty inżyniera biura melioracyjnego do zbadania torfowisk i innych nieużytków na Podhalu w powiecie nowotarskim i spisko-orawskim i ewentualnie zarządzić wykonanie zdjęć i pomiarów technicznych w celu opracowania projektów melioracji tych gruntów pod warunkiem, jeżeli Zarząd przedłoży wnioski, w których miejscowościach i na jakich obszarach badania przedwstępne miałyby być wykonane.

Interesowane Zarządy gminne powinny przytem przedłożyć odpis protokołu odnośnej uchwały Rady gminnej, mocą której interesowane gminy zobowiążą się udzielić delegowanemu inżynierowi przez czas wykonania urzędowych czynności pomieszczenia podwód od i do najbliższej stacji kolejowej, palików i pomocników do badania gleby i podglebia i wykonania pomiarów, wreszcie do wysłania próbek torfu w celu przeprowadzenia analizy chemicznej na koszt gminy.

Wokoło Grobu świętego unosiła się cudna, upojna woń rozkwitłych kwiatów, pełna wiosennej świeżości.

Jakiś wielki spokój i ukojenie spłynęło na ziemię po minionej, strasznej tragedji wielkopiątkowej...

Świat pogrążył się w bezmiernej ciszy, w niemem rozmodleniu, aby nie przerywać słodkiego, śmiertelnego snu umęczonemu Zbawcy. Jedyne z pośpionych drzew tonących w księżycowych blaskach sypały się rosy perliste, jak ciche rezygnacyjne łzy. Nad ranem gwiazdy bladły i gasły powoli, świt perłowymi tonami przesycił ziemię. W dolinach i rozpadlinach skalnych rozwłóczyły się pasmami nocne, białe mgły. Po pięknej pogodnej nocy wstawał smutny i zadumany dzień szabatu. Ciepły wiatr przeganiał po trawach i krzakach mirtowych, że zdawały się szemrać cichszym pacierzem, pełnym niebiańskiej pociechy. Tu

i ówdzie zaświergatały ptaki, ale jakoś trwożnie i nieśmiało. Wreszcie z mroków i mgieł dzwignął się ociężałe melancholijny dzień kwietniowy.

Rozgorzały krąg słońca płynął leniwie po niezmiierzonych przestworzach...

Z ustępującym szabatem straż przy grobie objęli żołnierze rzymscy dla zaspokojenia obawy Sanhedrynu o zmartwychwstanie, względnie wykradzenie zwłok Chrystusa. Kamień grobowy opieczętowano znakami cesarskimi...

Mrok zapadł i cicha, księżycowa noc otuliła ziemię. Cała natura zatoneła w jakimś dziwnym odrętwieniu, w oczekiwaniu czegoś niezwykłego. Orób Zbawiciela porosły wiosennem kwieciami spoczywał nieruchomo wśród rozkwitłej przyrody. Żołnierze, nie widząc nic podejrzanego, po-

Ponieważ dla oceny wartości gruntów torfowych analiza chemiczna jest niezbędnie potrzebna, koszty zaś takiej analizy są stosunkowo wysokie, przeto zechce Zarząd odnieść się do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z prośbą, ażeby upoważnił chemiczno-rolniczą stację doświadczalną w Puławach do bezpłatnego wykonywania analiz próbek torfu z gruntów na Podhalu, nadsyłanych przez delegowanego inżyniera krajowego biura melioracyjnego.

Zauważamy przytem, że b. Wydział krajowy już w 1905 r. na prośbę gminy Czarny Dunajec w powiecie nowotarskim polecił inż. kraj. biura melioracyjnego A. Kornelli przeprowadzić badania i opracować projekt eksploatacji tych torfowisk na opał na obszarze 500 morgów na koszt funduszu krajowego.

Projekt ten rozporządzeniem z dnia 12 maja 1906 LW. 33.299 został przesłany Wydziałowi Powiatowemu w Nowym Targu celem doręczenia Zwierzchności gminnej w Czarnym Dunajcu.

Tymczasowemu Wydziałowi samorządowemu nie jest wiadomem, czy i w jakiej mierze gmina Czarny Dunajec zużytkowała opracowane plany.

Tymczasowy Wydział Samorządowy.
Przewodniczący; Członek TWS
Kędzior m. p. podpis nieczytelny.

Treść pisma całkiem jasna i nie wymaga specjalnych objaśnień. Ciekawa tylko rzecz, co się stało z projektem eksploatacji torfowisk, który —

jak z pisma widać — został przesłany jeszcze w r. 1906 Wydziałowi Powiatowemu w N. Targu, celem doręczenia go Zwierzchności gminnej w Czarnym Dunajcu. Czy utknął w jakiej Komisji Wydziału Pow. czy też w czarnodunajeckiej Zw. gminnej? Jakkolwiek ta rzecz się ma, obecnie rozpoczętą akcję musimy dalej rzetelnie prowadzić i nie dać jej pogrzebać.

Zarząd Główny Związku Podh. podając powyższe pismo do wiadomości publicznej, zwrócił się równocześnie do Wydziału Powiatowego, do Starostwa nowotarskiego i spisko-orawskiego, by te wpłynęły na poszczególne gminy w kierunku przeprowadzenia w Radach gminnych odpowiednich uchwał i by przesyłały do Zarządu Głównego dokładne wykazy gruntów, które należałoby w pierwszym rzędzie meliorować. Sprawy te miała również poruszyć w rozmowie z p. Ministrem Rolnictwa delegacja Związku Podhalan, złożona z Prezesa J. Zachemskiego i Dra St. Kipy — o czem się też z poprzedniego artykułu dowiadujemy. A. Z.

Listy.

ZAKOPANE, w marcu.

Nie wiem, czyby na wołowej skórze miejsca nie chybiło, kiebyś o Zokopanem zacon, cłeku, pisać. Dużo wseliniejakich rzeczy dzieje się tu u nos, choć niewycytno — nima się cym barz kwolić. Bo też haw, jako prowda, — glucho

męczeni długiem czuwaniem zasnęli krótko przed północą.

Cisza i ukojenie unosiło się nad sennie rozmarzonym światem . . . Minęła północ. Księżyc zesunął się z niebieskich przestworów, iskrzące gwiazdy zamierały powoli. Już lekki róż świtu rozlewał się po błękitach, gdy wewnątrz grobu w jednej chwili poczęło jaśnieć nadziemskim blaskiem, który wzmagał się z każdą chwilą. Nagle w przestrzeni zadrgał jakiś niepochwytany ruch i nad grobem pojawiło się wsłonecznej jasności, zmartwychwstałe, uduchownione Ciało Jezusowe. Radość przejęła cały świat. W błękitach snuła się jak pajęcza przędza niebiańska muzyka przedziwnie słodka i błoga. Jakieś harfy tęskniące zdawały się kwilić radośnie i zsyłać na ziemię cudowne ukojenie . . .

Po chwili ogród Józefa napelnił się przerażającą jasnością, która oświetliła drzewa i krzewy roz-

marzone oglądanym cudem. Ziemia niespodziewanie zadrżała, dziwny szum wstrząsnął powietrzem i Anioł Boży lotem błyskawicy spadł z nieba. Odważył zapieczętowany kamień grobowy i usiadł na nim w pełni niebieskiej grozy i majestatu. Radosnym głosem oznajmił wszemu stworzeniu wszechwładne zmartwychwstanie ukrzyżowanego Jezusa Nazareńskiego, który odważył się nazywać Chrystusem, Synem Bożym . . .

* * *

Od krańców do krańców świata zabrzmiał potężny, archanielski hymn zmartwychwstania, hymn zwycięstwa nad śmiercią doczesną i wieczną . . .

Fr. W. C. M.

puszka wsendyj wyziero. Poza swojskim clemkiem nikogo nie dozres.

Cięzko pokoroł Pon Jezus Zakopane — krzycół ksilondz z kosalnicy niedowno (jakoze to — wiecie — jakiesi rekolekcje sie odbywały), wielki dopust z nieba przisel za różne zbytki, jakie sie tu wydziwiajom...

Bajto! — kieby jegomość zażroł do insyk miastów, miołek mu wolom rzec, toby dopiero wortalo głośno krzecieć i na lekkomyślność ludzkom pomstować. Bo ta pisajom w gazetach przerozmaitych, ze bieda wsićkim dokuco, a tu ka sie ino obrócis — pełno widzis po murach plakatów, ze ludzie fort urzondzajom zobawy i bole a nie patrzom nic, cyto miesopust cy nawet póst. E — ba haj? I kieby przisła ochota komu porachować, kielo dudków wydali ludziska po miastach w całej Polsce w ostatnik tyźniak na zobawy, bo nie kcem dwa razy pedzieć, ze ucynilo byto kwote nie mniejsom, jako ta hamarykańsko pozycka (50.000,000 dolarów), co jom Rzond polski niedowno dostoł.

Zobawy swojom drogom, rzeknie niejedem. — Cozby nie — nogi i krzize tez trza ozprościć, ale jak sie mlarka przebiere, to pote nieporada. I mnie sie ino hawok widzi, ze to wielgo niesprawiedliwość dzieje sie na tym Bozym świecie, bo jedni po salach bolowych sie ozbijajom, a insi z głodu mrejom abo krodzieży i morderstw sie chytajom.

I nad tem wortaloby kwile pomedytować, bo jest nad cym.

U nos — w Zokopanem — to haw jesce spokój. I byłoby sićko dobrze i fajnie, kieby ne palenka, co głowy casem rada pozawraca, a pote ostaje ino wstyd i skoranie Boskie. I rozmaicie równo nad tem przemyślujom, coby przecie to zle wyrwać z korzeniami, abo przynomniej umniejsić. Našli sie tez tacy — wtórzy radzom przeprowadzić jakisik plebiscyt — wiecie — inacej sie to nazywo: głosowanie obywateli, coby nie wolno beło wódki przedawać w Zokopanem ani krzty. Jest to sposób dobry, ale nie nolepsy. Dobry temu, bo fce ludzi od wódki oducyc — nie nolepsy zaś bez to, bo uwazujem, ze zastósowanie tego zokazu nie bedzie takie łatwe, jako sie na poziór włózi.

Nie kcem prorokować, ze stanie sie to samo ze zokozem zokopińskiego magistratu, co sie stało z ustawom Sejmu Ustawodawczego, — z ustawom — wiecie, coby nie wolno wódki używać w niedziele i świenta. Wielgom kwale nase-

mu państwu prziniesła ta ustawa „przeciwkohlolowa“ za zagranicom, bo to wsićkim przecie sie widziało, ze w Polsce rzetelny porzondek nastanie. — Nastanie, bo musi — ale go jesce nie na kozdym miejscu widno. Od głowy ryba cuchnie — powiada przisłowie. Tak tez i tu. Nie trza zodnyk plebiscytów ani zokazów świezych i daremnie lno tracom cas ci ludzie (nie myślom im ubliżać, bo godne som osoby), wtorym sie widzi, ze nowe rzeczy stworzom. Uwazujem, bo insi tez tak myślom, ze trza ino przypilnować, coby dotykcasowom o „alhoholu“ Ustawie Sejmowom rzetelnie sanować, bo wyraźnie w niej stoi, jak nolezy postępować i co nolezy robić, a skutek bedzie nienojgorsy. Przedesyćkim nase władze i nasa policjo powinna mieć na oku wykonywanie tej ustawy, co sićkie wysłki norodu pudom na marne, jezeli stąd — ka trza — nie bedzie przykład świecił dobry.

Pomijom w tem miejscu inse rzeczy, co za mojom radom przemowiajom, choćby na ten przyklad: cy jest wskozane uciekac sie do takich niby radykalnych, a w gruncie rzeczy niewykonalnych w praktycznym zyciu środków, chociażby temu, ze Zokopane jest miejscowością, kany przjezdzajom ze syćkich stron ludzie, co nie bedom wcale stósować sie do miejscowych zokazów.

Zreštom — jako sie ta sprawa skończy, to jesce na razie niewiada. Zaś wiadomem jest dzisiek rzecom, ze wojowanie z wódkom jest konieczne, kazdy musi stanąć z insymi do tej walki pospólnie, co temu rozumie. Ino tez małe zastrzezenie na zakonczenie dzisiejszego listu. Na nic sie nie zdo wydawanie zokazów choćby i nesurowsik, skoro nase władze — jakom pedzioł, a przedesyćkim funkcjonarjuse tej władzy nie stanom na odpowiednim poziomie świadomości, jakie som jest ik obowiazki, a po drugie, — skoro noród bedzie ciemny, skoro nie bedzie miół zrozumienia, ze wódka to nastrańniejse niesceńskie, co nad ludziami wisi. Jak nimas nolezytego zrozumienie — nimas ducha i treści, a skoro tego chybio — sićko inse bedzie ślucne.

Młody juhas (j. g.)

Członkowie Ogniska Podhalańskiego ze sekcji Teatr i Chór Ludowy w Szaflarach postanowili w r. 1924 urządzać przedstawienia ażeby w r. 1925 wyjechać na wycieczkę do Krakowa. Po wielu trudach urządziwszy 5 przedstawień uzyskaliśmy 150 zł. czystego dochodu i postanowi-

liśmy 19, — 22 lutego 1925 zwiedzić nasze drogie pamiątki w Krakowie. W tym celu kierownik tutejszej szkoły udał się z prośbą do sekcji Akademickiej Ogniska Podhalańskiego w Krakowie, ażeby wystarała się o zniżkę kolejową do Krakowa i do Wieliczki i ażeby wyszukała nam kwatery. Dzięki staraniom dyrektora Szafarskiego Profesora Piętki, Dr. Stanisława Kipy, Ludwika Wyrostka i Antoniego Zachemskiego, wyszukano kwatery, wystarano się o zniżkę biletów i wstępów do Muzeów. W oznaczony dzień, to jest 19 lutego, o godzinie 9 rano nasz przystanek kolejowy zaroił się dziewczętami, które z wielką radością i uciechą wybierały się do Krakowa. Było nas dziewcząt 19 i 2 chłopców. Pięciu muzyków miało przyjechać za nami nocnym pociągiem. W braku muzyków śpiewaliśmy całą drogą nasze góralskie śpiewki. Państwo jadące pociągiem dziwowali się naszej melodji i gwałtem cisnęli do naszego wagonu, ażeby nie opuścić zadanej melodji. Bardzo dziwowałyśmy się tym wszystkim, które pobudowały się w Sieniawie po takich wiersyckach. Młły mocny Boze, jakoż tam ci ludzie orzą. Od Chabówki tośmy już od okien nie odchodziły. Wsie i miasteczka przesuwaly się nam przed oczyma. Nie mogłyśmy się napatrzeć Kalwarii, gdzie tyle kaplic pięknych widziałyśmy i gdzie w klasztorze. Ojców Bernardynów znajduje się cudowny obraz Matki Boskiej. Na stacji w Skawinie przybył do naszego wagonu nasz Ks. Władysław Uczniak przeniesiony do Skawiny. Teraz pokazał nam nauczyciel klasztor Ojców Kamedułów na Bielanych, a potem Kopiec Kościuszki. Potem widziałyśmy szpital umysłowo chorych w Kobierzynie. O mój Boze, skąd się tyle biednych bierze. Potem zobaczyliśmy wieże kościołów w Krakowie i Zamek Królewski. Przejechaliśmy popod kopiec Krakusa do Płaszowa, a w kilka minut później przez most żelazny na Wiśle do Krakowa.

Na stacji w Krakowie oczekiwali nas profesor Piętko, Dr. Kipa i Ludwik Wyrostek; ze stacji poszliśmy na plac Matejki, gdzie znajduje się pomnik króla Jagielly ufundowany przez Ignacego Paderewskiego. Stamtąd poszliśmy koło rondla przez bramę Florjańską, przez rynek krakowski, ulicą Grodzką na Zamek Królewski, gdzie były nasze kwatery. Wprawdzie nie spałyśmy w komnatach królewskich, ale, w baszcie brzydka nazwanej, bo złodziejskiej. Po małym odpoczynku udaliśmy się do Katedry. Złożyłyśmy podziękowanie przy grobie Biskupa męczennika Świętego

Stanisława, zobaczyłyśmy prześliczne grobowce, królów: Łokietka, Kazmierza Wielkiego, Jagielly, Jadwigi, Warneńczyka, kaplicę ruską, Zygmunto-wską, Najświętszego Sakramentu pomodliliśmy się przed cudownym Krucyfiksem, przed którym królowa Jadwiga prosiła Boga o błogosławieństwo i szczęście dla mających się połączyć dwóch narodów, Polaków i Litwinów; zwiedzenie grobów królewskich, skarbcu i dzwonu Zymunta odłożyłyśmy do dnia następnego, kiedy wszyscy członkowie wycieczki się zjadą. Schodząc z zamku przechodziliśmy koło pomnika T. Kościuszki widziałyśmy cegiełki ofiarodawców na odbudowę zamku. Podziwialiśmy świętokradztwo Austriaków gdy ci Kraków bombardując podziurawili obraz Matki Boskiej umieszczony na domu ks. Długosza. U stóp Wawelu znajduje się mały kościółek św. Idziego, obecnie zamknięty. Potem luterski św. Marcina, następnie św. Andrzeja, św. Piotra i w rynku znajdujący się św. Wojciecha. W Sukiennicach kupowałyśmy pamiątki, chustki, szkapów co niemiara. Potem poszliśmy do kościoła Panny Marji. Kościół to bardzo wielki i nasz to w nim zmieściłby się z dziesięć razy. Widziałyśmy tam wielki oltarz rzeźbiony w drzewie przez Wita Stwosza. Potem poszliśmy do kościoła św. Barbary, a przy nim oglądałyśmy bardzo ładny Ogrojec. Wieczór zapalono lampy po ulicach i było jasno jakby w dzień. Ludzie spacerują jak mrówki, jedni w tę stronę drudzy w tamtą stronę niczem odpust. Na drugi dzień dojechało jeszcze 5 muzyków, razem poszliśmy do Muzeum książąt Czartoryskich, widząc po drodze kościół św. Jana i Ojców Pijarów. Cośmy widziały w muzeum Czartoryskich, tego moje pióro opisać nie zdoła. Są tam pamiątki po naszych wodzach i królach, są zbroje, są obrazy, a nawet bogowie egipscy i trumny z ciałami z przed tysiący lat. Potem poszliśmy do muzeum Narodowego, gdzie są same obrazy naszych sławnych malarzy. Widzieliśmy Matejki Hold pruski, Bitwę Racławicką, Wernyhore, Grottgera rysunki i obraz Henryka Siemiradzkiego „Pochodnie Nerona”. Potem poszliśmy na obiad, a po obiedzie poszliśmy oglądać w katedrze skarbiec, groby królewskie i dzwon Zygmunta. W skarbcu widzieliśmy relikwjarze z głowami św. Stanisława i św. Florjana, Krzyż z częścią z drzewa świętego, włócznię św. Maurycego, którą przebito bok Pana Jezusa, wiszącego na krzyżu, były tam korony królów polskich płaszcz koronacyjny królów ornaty, a jeden prze-

śliczny, haftowany przez jedną z pań polskich przez 22 lata, a ubierany przez biskupa krakowskiego tylko w dniu 8 maja. (C. d. n.)

Z Polski i ze świata.

Położenie nasze na gruncie międzynarodowym mimo powodzenia odniesionego podczas obrad Ligi Narodów w Genewie nie jest dotąd jasnym i nie możemy się wyzbyć obaw o naszą przyszłość. Niemcy zupełnie nie dali za wygraną sprawy rewizji traktatu wersalskiego kosztem naszych granic zachodnich i prowadzą bardzo zręczną agitację, która przechodzi nie bez skutków dla nas wysoce niekorzystnych i budzących niepokój o przyszłość. Popiera ich w tej akcji bardzo energicznie Anglja, a kiedyś na posiedzeniu Izby Gmin nasz znany wróg Lloyd George pozwolił sobie na tak gwałtowny i brutalny atak na nas, że jest to wprost rzeczą niesłychaną i takie ataki na państwo drugie przed wojną europejską były wprost nie do pomyślenia i nie byłyby też uszły zupełnie bez echa w akcji dyplomatycznej. Zarzucił on, że Polska stanowi główne niebezpieczeństwo dla pokoju europejskiego, że siłą wbrew woli Rady Ambasadorów przemocą oświadczyła Wilnem, Małopolską wschodnią, zabrała daleko na wschód ziemie, które się jej nie należały, na 27 milionów ludności trzyma 9 milionów tylko siłą oręża, przemocą. Taksamo rozstrzygnięcie odnośnie do granic zachodnich zakwestjonował i uznał jako nie dające się utrzymać. Prawda, że otrzymał odprawę, bo Lord Baldwin powiedział mu, że robi tak jak byk, gdy go puszczą do składu porcelany, ale dla nas mała jeszcze siła pociecha i musimy się mieć bardzo na baczności. Zadziwiająca rzecz, że tak potrafi mówić publicznie wyspiarz, którego naród trzyma Egipt, Indje. Niemcy znalazły sobie dalej nowego sprzymierzeńca w swojej robocie t. j. Włochy, które również zaczynają popierać robotę niemiecko—angielską.

Sejm przyjął już konkordat w trzecim czytaniu, a więc został on tem samym uchwalyony. Na ostatnich posiedzeniach Sejmu interpelowano rząd w sprawie zabójstwa Wiczorkiewicza i Bagińskiego. Rząd rozpoczął w tej sprawie surowe śledztwo celem ukarania wszystkich tych, którzy okazaliby się winnymi w jakikolwiek bądź sposób. Z tego powodu mamy dosyć nieprzyjemno-

ści z sowietami, którzy na pewno potrafią wyzyskać ten fakt przeciwko nam na międzynarodowym terenie europejskim. W Mińsku, jak pisze prasa sowiecka, były z tego powodu wielkie demonstracje przed polskim konsulatem, gdzie nawet wybito szyby. Konsulatu strzeże milicja. Ks. Usasa i p. Łaszkiwicz konsulat polski w Mińsku musiał wydać z powrotem sowietom, które odwozily ich do Piotrogradu, gdzie ma się przeciw nim wkrótce rozpocząć proces.

Z ważniejszych spraw jakie zaszły w ostatnich dniach w sejmie, był wniosek klubu Wyzwolenia o rozwiązanie sejmu. Wniosek ten będzie rozpatrywany w najbliższych dniach. Dziś trudno stwierdzić, czy Wyzwolenie rzeczywiście dąży do rozwiązania Sejmu, czy jest to tylko wniosek ze względów taktycznych. W każdym razie trudno przypuścić, aby wniosek ten otrzymał potrzebną większość t. j. 2/3 głosów, bo chociaż i inne kluby byłyby w zasadzie za rozwiązaniem sejmu, to chodzi im nie tak o samo rozwiązanie sejmu, jak o to, aby następny sejm był lepszym, a w tych warunkach i ramach ustawy jak obecnie, trudno się tego spodziewać.

Warszawa, 2 kwietnia. Ze względu, że konstytucyjne zatwierdzenie budżetu na rok bież., mimo przyspieszenia toku obrad, nie będzie zatwierdzone do 30 b. m., rząd wniósł projekt ustawy o przewizorjum budżetowe na czas od 1 maja do 30 czerwca b. r.

W kolach sejmowych krążą pogłoski o możliwości przesilenia na stanowisku min. kolei. Min. Tyszka znajduje się w położeniu coraz trudniejszym i nie może bardzo liczyć na oparcie w Sejmie.

Klub „Wyzwolenia” obradował nad stosunkiem do władz wojskowych. Pos. Miedziński, przy omawianiu preliminarza budżetowego M. S. W. postawił wniosek o skreślenie jednego rekruta z kontyngentu poborowych. Klub uchwalił stosować względem ministra spraw wojskowych gen. Sikorskiego bezwzględna opozycję.

Senatorowie Wystouch, Garczyński i Dobrucki wystąpili z klubu senackiego „Wyzwolenia”. Krok swój umotywowali tem, że uchwały kongresu stronnictwa dotyczące w szczególności wyłączenia ziemi bez wykupu, uważają za szkodliwe dla interesów państwa i ludu.

Strach pomyśleć, jak wiele przepijamy.

Ks. Stanisław Staszic.

Nakł. Składnicy Abstynenckiej w Poznaniu.

KRONIKA

Życzenia Świąteczne: Wszystkim członkom Oddziału Kr. Kongregacji kupieckiej w całym powiecie nowotarskim, na Spiszu i Orawie, oraz Sympatykom naszej organizacji, przesyłamy tą drogą serdeczne życzenia z powodu radosnych świąt zmartwychwstania Chrystusa Pana, które napędzają nas silną wiarą i otuchą w lepszą przyszłość dla chrześcijańskiego handlu, przemysłu i rękodzieła w odrodzonej Polsce.

Prezydjum Kong. kup. w N. Targu.

Ważne Zgromadzenie Ogniska Krakowsk. Związku Podhalan odbędzie się w dniu 26 kwietnia br. (niedziela) o godz. 11 w Gimnazjum św. Anny w Krakowie. Na porządku dziennym sprawy bardzo ważne, pożądanym udział całej Podhalanji w Krakowie.

Staraniem Głównego Zarządu Związku Podhalan otrzymała Ochotnica 200 sztuk jabłonek z ogrodu w Wadowicach.

Związek Podhal. sprowadzi na jesień większą ilość drzewek, jeżeli zgłoszenia zapotrzebowania, wpłyną do Zarządu (prof. L. Czech Gimnazjum Nowy Targ) wcześniej, a w każdym razie do końca sierpnia br.

Informacje, jakie nam podano do Nr. 13. naszego pisma o zamknięciu wyszynku w Gronkowie okazują się nie ściśle. Wyszynk ten był rzeczywiście zamknięty, ale tylko na 3 dni podczas poboru rekruta, podobnie jak wszystkie wyszynki w powiecie.

Prowadzący wyszynk jest znanym, poważnym gospodarzem, nigdy nie karany i Starostwo niema zamiaru koncesji wyszynkowej mu odbierać.

Staraniem Tymcz. Wydziału Samorządowego odbędzie się we Lwowie w drugiej połowie kwietnia br. tygodniowy kurs rybacki pod kierunkiem Dra Edwarda Schechta prof. Uniwersytetu w Poznaniu. Kurs obejmujący 36 godzin wykładów, zamknie całość rybactwa, z wyjątkiem rybactwa morskiego, uwzględni jednak specjalne gospodarstwo stawowe i rzeczne. Przeznaczony dla szerszych kół (słuchaczy wyższych zakładów naukowych, właścicieli i dzierżawców gospodarstw rybnych, praktycznych rybaków i tp.) będzie zawierał wykłady

wstępne, umożliwiające wzięcie udziału w nim także osobom fachowe mniej przygotowanym.

Wpisy przyjmuje sekretarz Tymcz. Wydziału Samorządowego P. Roman Kulczycki, Lwów ul. Kościuszki L. 9. Wpisowe wynosi 20 zł. od osoby. — Słuchacze wyższych uczelni, oraz urzędnicy rządowi i samorządowi są zwolnieni od opłaty. Zapisani uczestnicy otrzymują osobiste zawiadomienia o dokładnym terminie kursu, oraz szczegółowy program wykładów. Wpisy przyjmuje się do 10 kwietnia 1925 r.

Starosta: *Szeligowski.*

Nie udał się zamach rabunkowy na kasę oszczędności w Tarnowie w sobotę 28 marca dzięki czujności policjanta, który wczas spłoszył bandytów. Uciekając dwóch złodziei skończyło z okna i poniosło śmierć, trzeci został złapany na dachu. Pozostały bandyta, który zdołał uciec umknął w samochodzie unosząc łup, jednak pieniędzy ukradzionych jest mało.

Mundur dla gimnazjalistów. Kuratorjum szkolne w Krakowie wydało rozporządzenie o przymusowym noszeniu mundurków przez uczniów gimnazjalnych, seminarjalnych całego okręgu szkolnego. Obowiązek noszenia mundurków ma wejść w życie dnia 1 września r. b.

Rezerwiści nie dostaną zasiłków w czasie ćwiczeń. W kwietniu rozpoczną się ćwiczenia szeregowych rezerwy roczników 1899—1900. W ubiegłych latach powołani na ćwiczenia otrzymali zasiłki skarbowe w razie niezamożności i w wypadkach, gdy pracodawca nie mógł wypłacać w czasie ćwiczeń pensji.

W tym roku i w przyszłości wogóle zasiłki skarbowe nie będą wypłacane w czasie normalnych ćwiczeń rezerwy, przewidywanych w ustawie o powszechnym obowiązku służby wojskowej. Nowa ustawa o zasiłkach przewiduje jedynie zapomogi w razie mobilizacji na wypadek wojny, nadzwyczajnych ćwiczeń i td.

Przeniesienie Kasy Skarbowej z Jordanowa do Makowa. Na mocy zarządzenia władz skarbowych, została zawieszona w Jordanowie kasa skarbową. Agendy tej kasy przeszły na kasę skarbową w Makowie, woj. Krakowskie.

Pszczelnictwo polskie. Naczelny Związek Towarzystw Pszczelniczych Rzeczypospolitej Polskiej przystępuje do wydawania własnego pisma miesięcznego p. t. „Pszczelnictwo Polskie” Numer 1. wyjdzie z druku w początkach kwietnia. Do redakcji powołano komitet z p. St. Brzóska na czele, współpracę przyrzekło liczne

grono pszczelarzy. Pismo będzie poświęcone najważniejszym zagadnieniom pszczelniczym i podawać będzie wiadomości informacyjno-handlowe, kalendarz robót pasiecznych, pytania i odpowiedzi, oraz ogłoszenia. Adres wydawnictwa: Naczelny Związek Towarzystw Pszczelniczych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie, ul. Miodowa 14. tel. 62—38.

Torbiele śliwek. (*Exoascus pruni*) Grzybek pasożytny, który żyje w drewnie gałązek, przez ogonki dostaje się do owoców. Owoce pod wpływem grzybka zmieniają kształt i stają się jakby workowate, a pasożyt przebiwszy ich skórę, wydobywa się na zewnątrz i tworzy zarodniki, zapomocą których choroba się rozpowszechnia. Dostrzeżone gałązki, dające chore owoce, należy wycinać i palić: zbierać również i palić dotknięte grzybem owoce, żeby nie dopuszczać do rozszerzenia się choroby. Torbiele pospolite są w miejscach, gdzie hoduje się węgierki na wielką skalę.

Na zaniedbanych drzewach lubaszkowych pojawia się niekiedy inny grzyb, tego samego rodzaju, a mianowicie: *Exoascus insititiae*. Wywołuje on formowanie się gęstych krzaczkowatych rozgałęzień, zwanych „miotły czarownic”. Obcinanie tych mioteł usuwa grzyba.

Głódka pieniężna dnia 1/4 1925. dolary 5 18 zł. Franki francuskie za 100 27,34 zł. Funtyszterlingi 24.83 zł.

Bydło i mięso Lwów. Cena za 1 kg. żywej wagi (not. Rzeźni Miejskiej za czas od 21—28 ub. m.) woły I gat. 0.84—0.96, II gat. 0.92, stadniki I gat. 0.70—0.78, krowy I gat. 0.80—0.93 II gat. 0.58—0.76, III gat. 0.26, jałówki I gat. 0.60—0.78 II gat. 0.60—0.58, II gat. 0.20, cielęta 0.40—0.74, nierogacizna mięsna 0.98—1.04, tuczna 1.08—0.16

Poznań. 3/4 Zyto 32.75—32.75, Pszenica 39.50 42.00. Jęczmień browarowy 27.50—29.50, owies 26.00—28.00. Mąka żytnia 70 proc. 42.50—44.00 Mąka pszenna 65 proc. 58.50—61.50, Mąka żytnia 65 proc. 46.50—48.50 Ospa żytnia 20.00, Ospa pszenna 20.00 Groch polny 21.00—24.00 Groch Viotorja 30.00—34.00 Ziemiaki fabryczne 4.30—5.00 ziemniaki jadalne 5.00, konieczyzna czerwona 5.40 słoma żytnia luźna 2.00—2.20, słoma żytnia prasowana 3.00—3.20 Siano luźne st. 4.65—5.65, siano prasowane 7.10—8.10.

Pedzerwone 19/I 1925 spalił się młyn w pobliżu granicy przy kolejowym torze. Orawcy pokli tam moskale. Gdy jeden z nich spostrzegł

ogień, dopadł wiaderko z wodą, wybiegł na izbę, chlupnął wodą na ogień, ale się jeno poparzył. Zaczęli oknem wynosić worki, z mleciem i do jednego wynieśli tak, że nikomu nie zginął ani jeden. Zapodział się jeno próżny worków, który dali młynarzowi na otręby.

List gończy p. Gomuli z Pomorza za zbiegłą żoną W dziennikach pomorskich zamieścił p. Błażej Gomula z pod Gowidza „list gończy“ za zbiegłą żoną: „Uciekła mi tamtego tygodnia żona, com ją z Galicji zabrał, blondynka, pyśkata, z wybitem u dołu zębem. Opuściła mnie gdowca z dzieckami i z niezaopatrzoną krową i poszła w świat albo do Bydgoszczy, gdzie ma trzy kumy i jednego umizgacza. Ktoby na nią natknął, niech ją namówi do powrotu, bo sam się w chałupie nie ogarnę, a Hanka buczy za nią jak komin, gdy w niego wiatr dmucha. Gdyby niechciała wrócić, to niech odda pierścionek Baścyny i niech powi, gdzie klucz od strychu, bo Antek po siano dachem włazi i poszyje rwie. Lat ma 29 i nosi, gdy poszła, czerwona spódnice“.

Co zawiera nowa umowa w sprawie emigracji Polskiej do Francji? w Warszawie ogłoszono tekst polsko francuskiego protokołu emigracyjnego, podpisanego przez ministrów Godarda i Sokala. Protokół stwarza nowy typ kontraktu najmu dla wszelkich kategorii robotników. Przewiduje wypłaty kosztów powrotu do domu w miejsce dotychczasowych premji. Zie obchodzenie się z robotnikami może być powodem do rozwiązania kontraktu. Nieznajomość francuskiego języka nie może być powodem gorszego traktowania. Protokół stwarza mieszane komisje polsko francuskie.

Stypendja dla rolników. Polsko-amerykańskie Towarzystwo stypendyjne przeznaczyło fundusze na udzielenie 26 stypendjów dla rolników, posiadających wykształcenie fachowe w celu wyjazdu do Ameryki i zapoznania się tam z warunkami produkcji rolnej. Kandydaci mają wyjechać na przesiąg od jednego do trzech lat, a po powrocie do kraju muszą obowiązkowo w ciągu co najmniej 5 lat pracować w rolnictwie. Wybraniem kandydatów zajmie się rektorat Szkoły Głównej gospodarstwa wiejskiego w Warszawie.

Przeplecy prawne o karmicielkach. Sprawa karmienia niemowląt przez obce kobiety, najmowane specjalnie w tym celu, aczkolwiek tak doniosła dla zdrowia publicznego — dotychczas

nie była ujęta w normy prawne. Obecnie w krótkim czasie będą ogłoszone w Monitorze Polskim instrukcje, wprowadzające w życie rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i ministra pracy i O. S. z dnia 14 października r. ub. w sprawie praw i obowiązków kobiet, karmiących obce niemowlęta. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 816.) W myśl omawianych przepisów karmicielka winna zarejestrować u władz I-szej instancji świadectwo lekarskie, wydane przez praktykującego lekarza. W świadectwie winien być stwierdzony stan zdrowia karmicielki, a zwłaszcza że nie jest chora na żadną z chorób zaraźliwych

† Ks. Dr. Kazimierz Zimmermann. W poniedziałek obiegła Kraków żałobna wiadomość o nagłym zgonie rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, ks. Dra Kazimierza Zimmermanna. Śmierć nastąpiła skutkiem ataku sercowego. Zmarły cierpiał od dłuższego czasu na zwapnienie naczyń krwionośnych, zwłaszcza zaś aotry. W poniedziałek rano znaleziono śp. ks. Zimmermanna w łóżku bez życia ze szklami na oczach, obok leżała otwarta książka, a na stole paliła się lampa. Widocznie śmierć nastąpiła przy pracy. —

Jak nam komunikują z sekretariatu Uniwersytetu Jagiellońskiego pogrzeb śp. ks. Dra Zimmermanna odbył się we środę 8 b. m. o godz. 8 rano. Śp. ks. Dr. Zimmermann rozwijał bardzo gorliwą działalność w zaborze poznańskim w spółkach patronackich, kasach oszczędności i instytucjach, które rzuciły podwaliny pod rozwój ekonomiczny w księstwie poznańskim.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości państwowej, zmarły w latach 1919—1921 przebywał za urlopem na uniwersytecie wileńskim, gdzie organizował powszechne wykłady uniwersyteckie. Od r. 1922—1923 piastował godność dziekana wydziału teologicznego, zaś od roku 1923—1924 był przewodniczącym komisji powszechnych wykładów uniwersyteckich na Górnym Śląsku. Ostatnio śp. ks. Dr. Zimmermann został wybrany rektorem Uniwersytetu Jagiellońskiego na r. szk. 1924/25. Cześć Jego pamięci!

Zwłoki będą wykopane z pobojońska lwowskiego. Warszawa 4 kwietnia. Dzisiaj w południe, w sali Rady wojennej przy gabinecie ministra spraw wojskowych, odbył się uroczysty akt losowania jednego z pobojońsk wojen z 1918—20, celem wydobycia z niego zwłok Nieznanego Żołnierza, aby po przewiezieniu ich do Warszawy pocho-

wać je w grobie, na ten cel ufundowanym. Losy wyciągnięty przez bombardjera Józefa Buczkowskiego, najmłodszego z pośród obecnych szeregowców, odznaczonych Krzyżem „Virtuti Militari” padł na pobojońsko lwowskie, gdzie uda się komisja ekshumacyjna, celem wybrania i przewiezienia zwłok do Warszawy. W uroczystości, która miała przebieg wysoce podniosły, wzięli udział prezes Rady ministrów Grabowski, minister spraw wojskowych gen. Sikorski, biskup polowy ks. Gall, generalicja, delegacje pułków, oraz przedstawiciele organizacji społecznych, kulturalnych i oświatowych.

Zapowledzianą „Redutę wiosenną” urządza w dn. 16 kwietnia br. w sali Sokoła w N. Targu koło Nowotarzan techników, a nie Akad. Związek Podhalan, a to ze względu na żałobę po śp. Rektorze Ks. Dr. Zimmermannie.

Rewizja na granicy. Rzeczpospolita donosi, że ministerstwo skarbu postanowiło zaostrzyć przepisy o rewizji na granicy celem dokładniejszego niż dotychczas badania osób prywatnych, przewożących przedmioty zbytku i osobistego użytku w celach handlowych. Ilość pieniędzy, którą można swobodnie wywieźć za granicę, ma być obniżona z 1000 na 500 złotych na jedną osobę.

Warszawa 4 kwietnia. Sejmowa komisja budżetowa zakończyła dzisiaj obrady nad preliminarzem budżetowym na rok 1925, przyjmując w trzecim czytaniu budżet ministerstwa spraw wewn. kontroli państwa, Prezydium Rady ministr. skarbu, minist. reform rolnych. W głosowaniu nad wnioskiem klubu Wyzwolenia o skreślenie funduszu dyspozycyjnego ministra skarbu oświadczyło się za tym wnioskiem tylko 6 posłów przeciwko 16. Członkowie klubu Piasta wstrzymali się od głosowania. Przy budżecie ministerstwa reform rolnych klub Wyzwolenia postawił wniosek o przywrócenie skreślonych w drugim czytaniu 100 zł. z uposażenia zarządu centralnego tego ministerstwa. Za wnioskiem tym oświadczyło się 12 posłów, przeciw 13. Wreszcie komisja przyjęła w trzecim czytaniu projekt ustawy skarbowej z tem, że ewentualnie deficyt 30 milj. zł. będzie zrównoważony przez wykorzystanie przez ministra skarbu artykułu IV. ustawy skarbowej, który upoważnia ministra do otwierania kredytu drogą budżetów miesięcznych i uzyskania w ten sposób oszczędności w gospodarce państwa. Przed zakończeniem posiedzenia przewodniczą

cy poseł Gruszka podziękował wszystkim tym, którzy pracą swą przyczynili się do uchwalenia drugiego normalnego budżetu państwowego.

Komisja śledcza, jak się dowiadujemy, doszła do przekonania, że katastrofa pod Rogowem jest dziełem zbrodniczej ręki. Zbrodniarz, czy też zbrodniarze, pod osłoną nocy, na kilka chwil przed nadejściem pociągu rozkręcili jedną z iglic zwrotnicy. Zwrotnicy na tym posterunku, pracujący bez zarzutu przez 19 lat, jest w danym wypadku poza wszelkimi podejrzeniami. Mechanizm zwrotnicy komisja znalazła w zupełnym porządku prócz lewej iglicy, która spowodowała katastrofę. Charakterystyczne jest, że parowóz poszedł właściwym torem, prosto, natomiast brankard i wagon pocztowy, skręciły w bok powodując wywrócenie parowozu. Pozo tałe wagony poszły znów właściwym torem.

Jeszcze o zabójstwie Wieczorkłowicza. Jak się dowiadujemy Muraszko po zabójstwie ze wznie-

sionami do góry rękoma trzymając dwa rewolwery i zwracając się do starosty Zajęczkowskiego, który przewodniczył temu konwojowi, zawołał:

„Zabiłem tych zbrodniarzy za to, że trzy razy stawiali mnie pod ścianę, że zrujnowali mnie i złamali życie mnie i rodzinie, Polska mi to wybaczy!“

Kończąc rozplakał się. Oddając następnie rewolwery Muraszko powiedział: „Możecie mnie teraz zabić“, poczem dostał spazmów.

W Glary pod Paryżem ośmioletni chłopak zachorował po ukąszeniu go w rękę przez szczura na dżumę. Dziecko zostało izolowane, szkoła do której uczęszczało, zamknięta.

Jak się okazuje, wypadek dżumy w Paryżu nie był odosobniony. Nietylko jeden z chłopców w szkole, którą zamknięto, uległ tej chorobie, ale także znana artystka kabaretowa która miała u siebie białego szczura. Szczur ukąsił kilka osób bliskiego otoczenia artystki, a także wspomnianego chłopca.

Za to i dzieła redakcji nie biorąc odpowiedzialności.

Unieważniam dwa weksle wystawione in blanco (jeden na 1.000 zł. drugi na 2.000 zł.) z podpisem Stanisława Żeglenia.

Poszukuję chłopca do praktyki fryzjerskiej:
Goldberger, Nowy Targ, Rynek 21.

Piskleta jednodniowe kur „Zielononózek“ wysyła pocztą każdą ilość w specjalnych skrzynkach
WYLĘGARNIA DROBIU
w RABIE WYŹNIEJ

Wysyłka natychmiast — cena 1 zł. sztuka — prócz opakowania i portoryum — Większe zamówienia Kólek, organizacji rolniczych z 10% rabatu.

SKŁADNICA KÓLEK ROLNICZYCH w NOWYM TARGU

poleca

z nowych transportów po cenach bezkonkurencyjnych — Mąkę węgierską, cukier krystaliczny, fasolę, groch, pęczak, siekanke, kukurydziankę i inne kasze.
Świeże nasiona ogrodowe i rolnicze.

Dawid Papier Nowy Targ Rynek Nr. 19.

poleca na obecny sezon

Wiedeńskie ubrania męskie — ubranka dziecinne w wielkim wyborze —
zarzutki — płaszcze gumowe, płaszcze damskie oraz mundurki studenckie
po cenach bardzo przystępnych.

Udzielam także kredytu!

Ważne dla rolników!

Spółdzielnia „Podhale” w Nowym Targu

posiada na składzie i sprzedaje po przystępnych cenach

Tomasyne

marki „GWIAZDA”

o gwarantowanej zawartości 13 — 15% oraz francuskiej marki „Columeta” 16—18% a także superfosfat kostny 18% kwasu fosforowego.

Przy większych ilościach oraz Kółkom rolniczym udziela się opustu i kilkumiesięcznego kredytu.

Złoto zarobi każdy

we wolnych chwilach uzyskując zamówienie na artykuł powszechnej potrzeby.

Działalność bardzo łatwa i przyjemna, informacje: Centrala Lwów I Skrytka 35-

Mączka żuźlowa Thomasa

Tomasyne

jest

pod zasiewy wiosenne na każdą glebę — o każdej porze najlepszym i najtańszym nawozem fosforowym.

Wekazówki i cenniki dostarcza bezpłatnie firma:

Józef KARRACH

Lwów, Kościuszki 18.

Zgubiono pieczęć gminną w Chabówce, uprasza się znalazcę o zwrot tej pieczęci za wynagrodzeniem.

Redaktor odpowiedzialny: Jan Krauzowicz.

Nadeszły!

Świeże buraki pastewne „Ideal” ówikłowe egipskie, marchew czerwona oraz nasiona warzyw — i kwiatów, —

do handlu:

A. Zapiórkowskiego,

Nowy Targ, Rynek 13.

(Zamówienia wysyłam odwrotnie za zaliczką.)

Ponieważ już nadeszły do Nowego Targu transporty ziemniaków

srowadzane przez Spółdzielnię „Podhale” wskazanem jest, by wszystkie gminy, które ziemniaków potrzebują i reflektują na takowe zgłosiły jak najwcześniej do Spółdzielni „Podhale” swe zapotrzebowanie. Pośpiech jest i z tego względu wskazany, że ilość ziemniaków jest ograniczona i cena tych wzrośnie w późniejszym czasie.

Starostwo spisko-orawskie w N. Targu

wydzierżawi rybołówstwo

na wodach Białki i Dunajca w obrębie gminy Frydman.

Należycie ostemplowane pisemne oferty należy wnieść w tym celu do wspomnianego Starostwa do dnia 30. kwietnia 1925 r. do godz. 11 rano.

Warunki pertraktacji ofertowej przeglądać można w Starostwie S. O. w godz. urzędowych

Studenckie ubrania

wykonuje według nowego przepisu, po cenach nader niskich i na raty z materiałów własnych i powierzonych. Pracownia krawiecka — **Stanisława Soczka** Ul. Ludźmierska 1. 35

Rozszerzajcie Gazetę Podhalańską!

Druckarnia J. Soczka w Nowym Targu